

การพัฒนาการรายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณของ
สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์โดยใช้แบบรายงาน
การใช้จ่ายงบประมาณแบบครบวงจร

THE DEVELOPMENT OF THE INVESTMENT BUDGET
EXPENDITURES REPORT OF BUNDITPATANASILPA
INSTITUTE BY USING THE INTEGRATED INVESTMENT
BUDGET EXPENDITURE REPORT FORM

สุรียา เล้าประเสริฐ*

SURIYA LAOPRASERT

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงปฏิบัติการเรื่อง “การพัฒนาการรายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์โดยใช้แบบรายงานการใช้จ่ายงบประมาณแบบครบวงจร” มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาสาเหตุของปัญหาในการรายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัดของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ที่ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์กำหนด และเพื่อพัฒนาการรายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ดำเนินการวิจัยในช่วงเดือนสิงหาคม - กันยายน 2562 โดยมีกลุ่มเป้าหมาย คือ เจ้าหน้าที่งานแผนและพัสดุที่ทำหน้าที่รายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณจากหน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัดของสถาบันฯ จำนวน 19 คน ใช้รูปแบบการวิจัยปฏิบัติการตามแนวคิดของ Kemmis, McTaggart และ Nixon ได้แก่ การวางแผน (Plan) การปฏิบัติ (Act) การสังเกต (Observe) และการสะท้อนกลับ (Reflect) เพื่อใช้ในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในที่ทำงาน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการ เชิงปริมาณ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ความถี่ และร้อยละ และใช้วิธีการเชิงคุณภาพ ได้แก่ การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ซึ่งจากผลการวิจัยได้ข้อสรุปว่า เจ้าหน้าที่

* กองนโยบายและแผน สำนักงานอธิการบดี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

Policy and planning division, Office of President, Bunditpatanasilpa Institute

ผู้ปฏิบัติงานมีความพึงพอใจต่อแบบรายงานการใช้จ่ายงบประมาณแบบครบวงจรอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.12) โดยแบบรายงานฯ ดังกล่าวช่วยทำให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านแผนและพัสดุของหน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัดสถาบันฯ รายงานข้อมูลได้ถูกต้อง ละเอียดครบถ้วน ชัดเจน และครอบคลุม และตอบสนองทุกความต้องการของหน่วยงานภายนอกแบบเบ็ดเสร็จ รวมถึงลดความซ้ำซ้อนในการส่งรายงาน ลดภาระงาน ลดเวลาในการทำงานของหน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัดได้ นอกจากนี้ยังช่วยให้สามารถใช้ข้อมูลจากตารางให้เป็นประโยชน์ได้ ใช้ประจุมติติดตามเร่งรัดการใช้จ่ายงบประมาณของสถาบันฯ ได้ ตลอดจนมีคู่มืออธิบายการกรอกข้อมูลลงแบบรายงานการใช้จ่ายงบประมาณแบบครบวงจรที่เข้าใจง่าย ทำให้สะดวกในการกรอกข้อมูล ลดความผิดพลาดในการกรอกข้อมูลได้เป็นอย่างดี

คำสำคัญ : วิจัยปฏิบัติการ แบบรายงานการใช้จ่ายงบประมาณแบบครบวงจร

Abstract

The Action Research “The development of the investment budget expenditure report of the Buditpatanasilpa Institute by using the integrated investment budget expenditure report form” aimed to study the causes of the problems in reporting investment budget expenditures and to develop the tool used for reporting the results of the annual budgetary expenditures of departments or units in the Buditpatanasilpa Institute. The study was carried out between August to September 2019. The target group was the total of 19 staff members of the department of planning and supplies, who are responsible for reporting the investment budget of the institutes. The tool that the researcher created was “the Integrated investment budget expenditure report form”. The action research model based on the concepts of Kemmis, McTaggart and Nixon, such as Plan, Act, Observe, and Reflect for solving real problems at work was employed to collect data. The quantitative data were analyzed using mean, frequency and percentage and the qualitative data were analyzed by using content analysis. The results of the action research revealed that the mean score of the satisfactory level of the

employees was equal to 4.12 which means that their satisfaction was above the average level. The tool can help them to make data reports accurate, complete and clear and meet all the need of employee in a comprehensive way which includes reducing duplication of reporting, workload, and working time. Moreover, it helps them to make good use of the .data from the table. Aside from using it in the meeting to track and expedite the budget spending of the Bunditpatanasilpa Institute, they can use this form for other purposes such as following up or accelerating the approval of the budget. With the handbook explaining how to fill in the information in the tables, the users found it easy to understand, convenient to fill in information, and it minimizes errors in filling in the information as well.

Keywords: Action Research, Integrated Investment Budget Reporting Form

บทนำ

ตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2561 หมวด 7 การประเมินผลและการรายงาน ส่วนที่ 1 การประเมินผล มาตรา 47 กำหนดให้หน่วยรับการจัดสรรงบประมาณจัดให้มีระบบการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณภายในหน่วยรับงบประมาณตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ผู้อำนวยการกำหนด และให้ถือว่าการประเมินผลเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารงบประมาณที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเปิดเผยต่อสาธารณชน และส่วนที่ 2 การรายงาน มาตรา 50 ให้หน่วยรับงบประมาณรายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณในปีงบประมาณในปีที่สิ้นสุดรวมทั้งผลการปฏิบัติงานให้ผู้อำนวยความสะดวกทราบภายใน 45 วัน นับตั้งแต่วันสิ้นปีงบประมาณเพื่อให้ผู้อำนวยการจัดทำผลการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายและผลการปฏิบัติงานของหน่วยรับงบประมาณเสนอคณะรัฐมนตรีภายในเก้าสิบวัน นับตั้งแต่วันสิ้นปีงบประมาณ (พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ, 2561) ดังนั้น เพื่อให้หน่วยรับงบประมาณมีผลการเบิกจ่ายเป็นไปตามเป้าหมายที่รัฐบาลกำหนด คณะรัฐมนตรีจึงได้มีหนังสือด่วนที่สุดที่ นร 0505/ว 590 เรื่องมาตรการด้านการงบประมาณเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บท คณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบตามที่สำนักงบประมาณเสนอใน

การกำหนดเป้าหมายการใช้จ่ายงบประมาณเป็นรายไตรมาสประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 โดยรัฐบาลกำหนดเป้าหมายการเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 สำหรับหน่วยรับงบประมาณ ในส่วนงบลงทุน งบประจำ และงบประมาณในภาพรวมอยู่ที่ ร้อยละ 100

สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์เป็นหน่วยรับงบประมาณหนึ่งในสังกัดกระทรวงวัฒนธรรม มีวิสัยทัศน์เป็นสถาบันจัดการศึกษาชั้นนำด้านนาฏศิลป์ ดนตรี คีตศิลป์ และทัศนศิลป์ ในระดับชาติและเป็นศูนย์กลางความร่วมมือในระดับนานาชาติภายในปี พ.ศ. 2564 (สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์, 2562) ได้จัดระบบติดตามและประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณ รวมถึงมีการกำกับติดตามการใช้จ่ายงบลงทุนผ่านที่ประชุมคณะกรรมการกำกับติดตาม เร่งรัดการใช้จ่ายงบประมาณประจำเดือนเพื่อให้มีเป้าหมายการเบิกจ่ายเป็นไปตามที่รัฐบาล กำหนด โดยเฉพาะอย่างยิ่งการติดตามงบประมาณในหมวดงบลงทุนที่มักจะมีผลการเบิกจ่าย ไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่รัฐบาลกำหนดที่ร้อยละ 100 ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสังเกตและ สัมภาษณ์เชิงลึกในการรายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณในหมวดงบลงทุนที่ผ่านมากับ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานแผนและพัสดุ ผลการศึกษาพบว่า ร้อยละ 50 ของหน่วยงานและ สถานศึกษาในสังกัดสถาบันฯ ที่ต้องรายงานผ่านแบบฟอร์มการติดตามการใช้จ่ายงบลงทุน แบบเดิมไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่สถาบันฯ กำหนด บางครั้งหน่วยงานและสถานศึกษาต้อง รายงานข้อมูลมาหลายครั้งตามวัตถุประสงค์ในการรายงานที่แตกต่างกันไป ซึ่งส่วนหนึ่ง เกิดจากเครื่องมือ คือ แบบติดตามการใช้จ่ายงบลงทุนในการรายงานผลที่ฝ่ายประสิทธิภาพ องค์กร กองนโยบายและแผนสร้างขึ้นยังไม่มีประสิทธิภาพ กล่าวคือ ตารางสำหรับกรอก ข้อมูลยังมีข้อมูลไม่ครอบคลุมสำหรับใช้ในการรายงานผู้บริหารและหน่วยงานภายนอก ทำให้เวลาผู้บริหารและหน่วยงานภายนอกต้องการข้อมูลเพิ่มเติมที่นอกเหนือจากตาราง หน่วยงานจะต้องใช้เวลาในการให้ข้อมูลเพิ่มเติม ซึ่งเท่ากับว่าเป็นการเพิ่มภาระงานของ หน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัด อีกทั้งตารางดังกล่าวยังไม่มีคำอธิบายเพื่อให้ผู้กรอก ข้อมูลเข้าใจ บางครั้งสร้างความสับสนในการกรอกข้อมูล สอดคล้องกับการวิเคราะห์ปัญหา ที่เกิดขึ้นภายในฝ่ายประสิทธิภาพองค์กร กองนโยบายและแผน โดยผู้วิจัยใช้เทคนิคการจัด เรียงลำดับความสำคัญด้วยการ์ด (card sort) ในการจัดลำดับความสำคัญของปัญหา พบว่า มีปัญหาที่สำคัญมากที่สุด คือ เครื่องมือติดตามการใช้จ่ายงบลงทุนไม่มีประสิทธิภาพ

จากการตรวจเอกสารเกี่ยวกับรูปแบบในการรายงานผลงบลงทุนผู้วิจัยพบว่า รูปแบบการรายงานผลการใช้จ่ายงบลงทุนที่หน่วยงานราชการใช้มี 2 แบบ คือ การรายงานผลผ่านตารางติดตามการใช้จ่ายงบลงทุนที่หน่วยงานกำหนดขึ้น และการรายงานผลผ่านระบบสารสนเทศออนไลน์ที่หน่วยงานพัฒนาขึ้นมา สำหรับในบริบทของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ด้วยข้อจำกัดด้านความต้องการสารสนเทศของผู้บริหาร เพื่อประโยชน์ในการตัดสินใจ และความรวดเร็วของการใช้สารสนเทศจากหน่วยงานภายนอก รูปแบบการรายงานผลการใช้จ่ายงบลงทุนที่เหมาะสม คือ การรายงานผลการติดตามการใช้จ่ายงบลงทุนผ่านตาราง ซึ่งผู้วิจัยได้พัฒนานวัตกรรมขึ้น คือ “แบบรายงานการใช้จ่ายงบลงทุนครบวงจร” โดยผู้วิจัยได้พัฒนาแบบฟอร์มดังกล่าวมาจากแบบรายงานการใช้จ่ายงบลงทุนของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ที่สามารถบูรณาการความต้องการจากหลายหน่วยงาน เช่น สำนักงบประมาณ สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม เป็นต้น ให้อยู่ในตารางเดียวในลักษณะครบวงจร เพื่อลดความซ้ำซ้อนในการทำงาน ไม่เพิ่มภาระงานให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานแผนและพัสดุ และจากการวิเคราะห์ปัญหาที่สำคัญที่สุด คือ เครื่องมือติดตามการใช้จ่ายงบลงทุนไม่มีประสิทธิภาพ โดยใช้เทคนิคแผนภูมิก้างปลา (Fishbone diagram chart) พบว่า การที่หน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ รายงานข้อมูลไม่ครบถ้วน และไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่สถาบันฯ กำหนดเกิดจากสาเหตุหลักด้วยกัน 3 ประการ คือ ตารางกรอกข้อมูลไม่ชัดเจนสร้างความสับสนให้เจ้าหน้าที่ที่กรอกข้อมูล ขาดการบูรณาการข้อมูลบางส่วนที่ผู้บริหาร และหน่วยงานภายนอกต้องการ เช่น สำนักงบประมาณ สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม เป็นต้น รวมถึงไม่มีข้อมูลสำหรับอธิบายว่าหน่วยงานต้องกรอกข้อมูลอย่างไรให้ถูกต้อง ส่งผลทำให้หน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัดของสถาบันฯ ต้องกรอกข้อมูลหลายครั้งตามความต้องการของผู้บริหาร และหน่วยงานภายนอกที่ต้องการใช้ข้อมูล เท่ากับว่าเป็นการเพิ่มภาระงานให้แก่เจ้าหน้าที่งานแผนและพัสดุที่ต้องรายงานข้อมูลเข้ามาที่ส่วนกลางหลายครั้ง

ด้วยปัญหาดังกล่าวข้างต้นทางผู้วิจัยจึงได้ทำวิจัยปฏิบัติการ (Action research) เพื่อแก้ปัญหาจากการทำงานจริงที่เกิดขึ้น โดยผู้วิจัยได้พัฒนาเครื่องมือหรือนวัตกรรมที่ใช้ในการรายงานผลการใช้จ่ายงบลงทุน ได้แก่ “แบบรายงานการใช้จ่ายงบลงทุนครบวงจร” ซึ่งบูรณาการความต้องการจากหลายฝ่ายหลายหน่วยงานที่ต้องการข้อมูลงบลงทุน ได้แก่ ผู้บริหารของสถาบันฯ สำนักงบประมาณ สำนักปลัดกระทรวงวัฒนธรรม เข้าด้วยกัน

เพื่อประโยชน์ของสถาบันฯ ที่จะได้เครื่องมือในการรายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณที่มีประสิทธิภาพ สามารถรายงานข้อมูลได้ถูกต้อง ชัดเจน และตอบสนองทุกความต้องการของหน่วยงานภายนอก รวมถึงลดภาระการรายงานข้อมูลสำหรับหน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัดจากที่ต้องกรอกข้อมูลหลายตารางตามความต้องการที่หลากหลายของหน่วยงาน มากรอกข้อมูลเพียงตารางเดียว และทำให้หน่วยงานและสถานศึกษาเข้าใจวิธีการรายงานได้ถูกต้อง ชัดเจน และสถาบันฯ ยังได้แนวทางในการพัฒนารูปแบบในการติดตามงบประมาณในหมวดอื่น ๆ เช่น งบเงินอุดหนุนและงบรายจ่ายอื่นผ่านรูปแบบการวิจัยปฏิบัติการ เพื่อแก้ปัญหาในที่ทำงานต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาหาสาเหตุของปัญหาในการรายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัดของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ที่ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่สถาบันฯ กำหนด
2. เพื่อพัฒนา “การรายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณ” สำหรับหน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

นิยามศัพท์เฉพาะ

แบบรายงานการใช้จ่ายงบประมาณครบวงจร หมายถึง เครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นสำหรับให้หน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ใช้ในการรายงานข้อมูลการใช้จ่ายงบประมาณ โดยบูรณาการความต้องการจากหน่วยงานภายในและหน่วยงานภายนอกให้หน่วยงานสามารถกรอกข้อมูลลงในตารางที่กำหนดขึ้นแค่เพียงครั้งเดียว เพื่อลดปัญหาความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติงาน ทำให้รายงานข้อมูลได้ตรงตามความต้องการของผู้บริหารและหน่วยงานภายนอกได้ทันทีและอย่างถูกต้อง โดยลักษณะของตารางกรอกข้อมูลเป็นตาราง Excel มีทั้งหมด 2 แผ่นงาน (Sheet) คือ 1) ตารางกรอกข้อมูลการใช้จ่ายงบประมาณ และ 2) คู่มือการกรอกข้อมูลงบประมาณ โดยตารางกรอกข้อมูลการใช้จ่ายงบประมาณประกอบด้วย 6 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 คือ ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ ชื่อของหน่วยงานและสถานศึกษา ประเภทของงบประมาณ รหัสงบประมาณในระบบบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMS) ชื่อรายการงบประมาณ จำนวน หน่วยนับ และงบประมาณสุทธิที่ได้รับ

ส่วนที่ 2 คือ ข้อมูลตามสัญญา/ใบสั่งซื้อสั่งจ้าง ได้แก่ วิธีการจัดซื้อจัดจ้าง ช่วงเวลาประกาศ (ถ้ามี) เลขที่สัญญา/เลขที่ใบสั่งซื้อสั่งจ้าง วันเดือนปีที่เซ็นสัญญา/วันที่ลงนามในใบสั่งซื้อสั่งจ้าง ชื่อคู่สัญญา ประเภทของคู่สัญญา จังหวัดที่ทำการซื้อ ยี่ห้อและรุ่น (ถ้ามี) วัน เดือน ปี ที่เริ่มต้นและสิ้นสุดตามสัญญา/ใบสั่งซื้อสั่งจ้าง จำนวนเงินตามสัญญา/ใบสั่งซื้อสั่งจ้าง จำนวนงวดงานตามสัญญา วัน เดือน ปี ที่ส่งมอบงาน หรือส่งมอบครุภัณฑ์ ตามสัญญา/ใบสั่งซื้อสั่งจ้าง จำนวนเงินตามงวดงานที่ระบุในสัญญา/ใบสั่งซื้อสั่งจ้าง เลขที่ PO ในระบบบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMS)

ส่วนที่ 3 คือ ข้อมูลตามการส่งมอบครุภัณฑ์/ส่งมอบงานจริง ได้แก่ วัน เดือน ปี ที่ส่งมอบงาน/ส่งมอบครุภัณฑ์ วัน เดือน ปี ที่ตรวจรับงาน/ตรวจรับครุภัณฑ์ จำนวนเงินที่เบิกจ่าย

ส่วนที่ 4 การรายงานความคืบหน้าในการจัดซื้อจัดจ้าง

ส่วนที่ 5 ตัวเลขการเบิกจ่ายงบประมาณจากระบบบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMS) ได้แก่ ใบสั่งซื้อสั่งจ้าง ยอดเบิกจ่าย และยอดคงเหลือ

ส่วนที่ 6 แผนการแผนการจัดซื้อจัดจ้างและแผนการเบิกจ่าย ได้แก่ วัน เดือน ปี ที่คาดว่าจะลงนามในสัญญา วัน เดือน ปี ที่คาดว่าจะจองเงินในระบบบริหารการเงิน การคลัง ภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMS) วัน เดือน ปี ที่คาดว่าจะส่งมอบงาน/ส่งมอบครุภัณฑ์ วัน เดือน ปี ที่คาดว่าจะตรวจรับงาน/ตรวจรับครุภัณฑ์ วัน/เดือน/ปีที่คาดว่าจะเบิกจ่าย วงเงินที่คาดว่าจะเบิกจ่าย วงเงินที่คาดว่าจะเหลือ ค่าชี้แจงเพิ่มเติม

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยปฏิบัติการ (Action Research) มีผู้วิจัยกำหนดขอบเขตของการวิจัยดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา ผู้วิจัยใช้รูปแบบการวิจัยปฏิบัติการตามแนวคิดของ Kemmis, McTaggart และ Nixon (2013) ได้แก่ การวางแผน (Plan) การปฏิบัติ (Act) การสังเกต (Observe) และการสะท้อนกลับ (Reflect) เพื่อใช้ในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในที่ทำงาน โดยจะทำการวนรอบจนกว่าจะสามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้

2. ขอบเขตของประชากรในการวิจัย ประชากรในการวิจัยปฏิบัติการในครั้งนี้ ได้แก่ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานแผนและพัสดุของหน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ที่ทำหน้าที่รายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณ จำนวน 19 คน

3. ขอบเขตของระยะเวลาวิจัย โดยระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัยปฏิบัติการในครั้งนี้ คือ เดือนสิงหาคม – กันยายน 2562

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ได้เครื่องมือในการรายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณที่มีประสิทธิภาพ สามารถรายงานข้อมูลได้ถูกต้อง ชัดเจน และตอบสนองทุกความต้องการของหน่วยงานภายนอก รวมถึงผู้บริหารของสถาบันฯ

2. ลดภาระการรายงานข้อมูลสำหรับหน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัดจากที่ต้องกรอกข้อมูลหลายตารางตามความต้องการที่หลากหลายของหน่วยงาน มากรอกข้อมูลเพียงตารางเดียว รวมถึงทำให้หน่วยงานและสถานศึกษาเข้าใจวิธีการรายงานได้ถูกต้อง ชัดเจน

3. สถาบันได้แนวทางในการพัฒนารูปแบบในการติดตามงบประมาณในหมวดอื่น ๆ เช่น งบเงินอุดหนุนและงบรายจ่ายอื่น ผ่านรูปแบบการวิจัยปฏิบัติการเพื่อแก้ปัญหาในที่ทำงานต่อไป

วิธีการศึกษา

1. การกำหนดประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เป็นเจ้าหน้าที่งานแผนและพัสดุที่ทำหน้าที่รายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ จำนวน 19 คน ผู้วิจัยทำวิจัยกับประชากรทั้งหมด ดำเนินการวิจัยในช่วงเดือน สิงหาคม – กันยายน 2562

2. การดำเนินการวิจัยปฏิบัติการ

ผู้วิจัยใช้รูปแบบ The action research spiral ของ Kemmis and McTaggart (2013) ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นวางแผน (Plan) ขั้นปฏิบัติ (Action) ขั้นการสังเกต (Observe) และขั้นสะท้อนกลับ (Reflect) โดยในขั้นตอนออกแบบการวิจัยปฏิบัติการผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยทั้งหมด 2 วนรอบ และใช้เวลาแต่ละวนรอบ 15 วัน

วนรอบที่ 1 การวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาในที่ทำงาน

ขั้นวางแผน (Plan) ผู้วิจัยเก็บข้อมูลการรายงานข้อมูลผ่านตารางติดตามการใช้จ่ายงบประมาณแบบเดิม กับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานแผนและพัสดุของหน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัดสถาบันจำนวน 19 คน โดยเก็บข้อมูลในช่วงเดือนสิงหาคม 2562

ใช้วิธีการสังเกตพฤติกรรมกรรมการรายงานข้อมูลที่เกิดขึ้นจริงและการสัมภาษณ์ จากนั้นวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistic) ได้แก่ ความถี่และร้อยละ

ขั้นปฏิบัติ (Action) ผู้วิจัยให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานแผนและงานพัสดุรายงานข้อมูลการใช้จ่ายงบประมาณ ผ่านการประชุมคณะกรรมการกำกับ ติดตามเร่งรัดการใช้จ่ายงบประมาณประจำเดือนตามแผนที่กำหนดไว้

ขั้นสังเกต (Observe) ฝ่ายประสิทธิภาพองค์กร กองนโยบายและแผนบันทึกผลการรายงานการใช้จ่ายงบประมาณผ่านแบบสังเกตที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้น

ขั้นสะท้อนผล (Reflect) ผู้วิจัยวิเคราะห์การรายงานผลของเจ้าหน้าที่โดยใช้การสัมภาษณ์ว่าอะไรเป็นสาเหตุที่ทำให้การรายงานข้อมูลไม่เป็นไปตามเกณฑ์ของสถาบันฯ กำหนด และฝ่ายประสิทธิภาพองค์กร กองนโยบายและแผนจะมีวิธีการอย่างไรที่จะช่วยให้การส่งรายงานถูกต้อง ไม่คลาดเคลื่อน ลดความซ้ำซ้อนในการทำงานให้กับเจ้าหน้าที่ในการรายงานข้อมูล จากนั้นให้เจ้าหน้าที่สะท้อนความคิดเห็นที่มีต่อปัญหา/สาเหตุและแนวทางแก้ไขเพื่อนำไปวางแผนทดลองใช้นวัตกรรมในวงจรที่ 2 ต่อไป

วงรอบที่ 2 การทดลองใช้นวัตกรรม

ขั้นวางแผน (Plan) ผู้วิจัยวางแผนในการใช้นวัตกรรม คือ “แบบรายงานการใช้จ่ายงบประมาณครบวงจร” เพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านแผนและพัสดุที่ทำหน้าที่รายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณผลได้อย่างถูกต้อง และลดภาระความซ้ำซ้อน ในการรายงานข้อมูล โดยมีที่มาจากแนวคิดการบูรณาการการทำงานในลักษณะครบวงจร คือ ผลานความต้องการสารสนเทศจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องอยู่ในตารางเดียว โดยมีขั้นตอนการทดลองใช้นวัตกรรม (แผนการใช้นวัตกรรม) ซึ่งผู้วิจัยให้หน่วยงานและสถานศึกษาทดลองรายงานข้อมูลผ่านแบบรายงานการใช้จ่ายงบประมาณครบวงจรที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น จากนั้นผู้วิจัยเก็บข้อมูลการรายงานการทดลองใช้แบบรายงานการใช้จ่ายงบประมาณครบวงจรดังกล่าวกับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานแผนและพัสดุของหน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัดสถาบันฯ จำนวน 19 คน เก็บข้อมูลในช่วงเดือนกันยายน 2562 โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ และการสอบถามความพึงพอใจของประชากร ผ่านเครื่องมือ คือ แบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้างและแบบสอบถามความพึงพอใจ และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistic) ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ความถี่ ร้อยละ และการวิเคราะห์เนื้อหาในการแปลผล

ขั้นปฏิบัติ (Action) ผู้วิจัยให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานแผนและพัสดุทดลองใช้ นวัตกรรม คือ แบบรายงานการใช้จ่ายงบลงทุนครบวงจร ในช่วงเดือนกันยายน 2562 ตามแผนที่กำหนด

ขั้นสังเกต (Observe) ฝ่ายประสิทธิภาพองค์กร กองนโยบายและแผนบันทึกผลการรายงานการใช้จ่ายงบประมาณของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านแผนและพัสดุผ่านแบบ รายงานการใช้จ่ายงบลงทุนแบบครบวงจร โดยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้าง และแบบสอบถามความพึงพอใจ

ขั้นสะท้อนผล (Reflect) ผู้วิจัยวิเคราะห์ผลงานของเจ้าหน้าที่จากแบบรายงาน การใช้จ่ายงบลงทุนแบบครบวงจร สามารถแก้ปัญหาตารางกรอกข้อมูลไม่ชัดเจน ขาด การบูรณาการข้อมูลบางส่วนที่ผู้บริหาร หน่วยงานภายนอกต้องการ รวมถึงลดภาระ ความซ้ำซ้อนของงานให้แก่เจ้าหน้าที่ที่ทำงานด้านนโยบายและแผนได้หรือไม่อย่างไร การสังเกตพฤติกรรมของเจ้าหน้าที่ว่าแสดงออกอย่างไร และการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ ผู้ปฏิบัติงานด้านแผนและพัสดุมีความพึงพอใจต่อนวัตกรรมในระดับใด

3. ผู้วิจัยและเจ้าหน้าที่สะท้อนความคิดเห็นที่มีต่อการแก้ปัญหา ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ จากนั้นสรุปผลที่ได้จากการวิจัย ตามคำถามและวัตถุประสงค์ ที่ผู้วิจัยตั้งไว้

4. การวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analysis) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณใช้สถิติ เชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ความถี่ ร้อยละ และการวิเคราะห์ ข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการศึกษา

จากที่ผู้วิจัยได้พัฒนา “แบบรายงานการใช้จ่ายงบลงทุนครบวงจร” ของสถาบัน บัณฑิตพัฒนศิลป์ขึ้นเพื่อแก้ปัญหาเครื่องมือติดตามการใช้จ่ายงบลงทุนไม่มีประสิทธิภาพ ซึ่งผู้วิจัยได้เสนอผลการวิจัยออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ผลวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้อ 1 เพื่อศึกษาหาสาเหตุของปัญหาในการ รายงานผลการใช้จ่ายงบลงทุนของหน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัดของสถาบันบัณฑิต พัฒนศิลป์ที่ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่สถาบันฯกำหนด

วงรอบการวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา

ผู้วิจัยได้วางแผนเก็บข้อมูลผ่านตารางติดตามการใช้จู่ยงบลงทุนแบบเดิมกับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานแผนและพัสดุของหน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัดสถาบันฯ จำนวน 19 คน เพื่อศึกษาสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้น โดยเก็บข้อมูลในช่วงเดือนสิงหาคม 2562 ใช้วิธีการสังเกตพฤติกรรมกรรายงานข้อมูลที่เกิดขึ้นจริงผ่านแบบสังเกตและการสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ จากนั้นจึงนับปริมาณความถี่ของปัญหาที่เกิดขึ้น โดยผลของการศึกษาพบว่า สาเหตุหลักที่สำคัญ คือ ตารางกรอกข้อมูลไม่ชัดเจนสร้างความสับสนให้เจ้าหน้าที่ที่กรอกข้อมูล ขาดการบูรณาการข้อมูลบางส่วนที่ผู้บริหารและหน่วยงานภายนอกต้องการและไม่มีคำอธิบายข้อมูลสำหรับอธิบายว่าหน่วยงานต้องกรอกข้อมูลอย่างไรให้ถูกต้อง ชัดเจน รายละเอียด ตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 สาเหตุของปัญหากรรายงานข้อมูลบลงทุนไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่สถาบันฯ กำหนด (n=19)

ลำดับ	สาเหตุของปัญหากรรายงานข้อมูลไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่สถาบันฯ กำหนด	ความถี่	ร้อยละ
1	ตารางกรอกข้อมูลไม่ชัดเจนสร้างความสับสนให้เจ้าหน้าที่ที่กรอกข้อมูล	12	63
2	ขาดการบูรณาการข้อมูลบางส่วนที่ผู้บริหารและหน่วยงานภายนอกต้องการ	11	58
3	ไม่มีคำอธิบายข้อมูลสำหรับอธิบายว่าหน่วยงานต้องกรอกข้อมูลอย่างไรให้ถูกต้อง ชัดเจน	8	42

จากตารางที่ 1 พบว่า สาเหตุที่สำคัญการในการรายงานข้อมูลบลงทุนไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่สถาบันฯ กำหนด คือ ตารางกรอกข้อมูลไม่ชัดเจนสร้างความสับสนให้เจ้าหน้าที่ในการกรอกข้อมูลมากที่สุดถึงร้อยละ 63 รองลงมาเป็นขาดขาดการบูรณาการข้อมูลบางส่วนที่ผู้บริหารและหน่วยงานภายนอกต้องการร้อยละ 58 และไม่มีคำอธิบายข้อมูลสำหรับอธิบายว่าหน่วยงานต้องกรอกข้อมูลอย่างไรให้ถูกต้องชัดเจน ร้อยละ 42 ตามลำดับ

จากนั้นผู้วิจัยจึงได้ทำการสะท้อนคิด (Reflect) โดยศึกษาร่วมกับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานแผนและงานพัสดุว่าสถาบันฯ ถึงวิธีการช่วยให้การส่งรายงานถูกต้อง ไม่เกิดความคลาดเคลื่อน และลดความซ้ำซ้อนในการทำงานให้แก่เจ้าหน้าที่ในการรายงานข้อมูล ซึ่งจากการสะท้อนคิดของเพื่อนร่วมงาน พบว่า วิธีการช่วยให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานรายงานถูกต้อง ไม่คลาดเคลื่อน และลดความซ้ำซ้อนในการทำงานให้แก่เจ้าหน้าที่ในการรายงานข้อมูล คือ พัฒนารายการกรอกข้อมูลที่ง่ายต่อการทำความเข้าใจ สามารถบูรณาการความต้องการจากหลายหน่วยงานเพื่อลดปัญหาภาระงานของผู้ปฏิบัติ โดยเครื่องมือนี้

มีความแตกต่างจากแบบเดิม คือ แบบรายงานการใช้จ่ายงบประมาณแบบเดิม สามารถรายงานได้เฉพาะข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างตามที่ระบุในสัญญาและการส่งมอบตามจริง รวมถึงการรายงานปัญหาและอุปสรรคในการจัดซื้อจัดจ้าง ซึ่งไม่สามารถบูรณาการความต้องการจากหลายหน่วยงานที่ต้องการข้อมูลสารสนเทศไปใช้ประโยชน์ ทำให้หน่วยงานและสถานศึกษาต้องรายงานข้อมูลมาหลายครั้งตามวัตถุประสงค์ในการใช้ข้อมูลที่เปลี่ยนแปลงไป โดยเครื่องมือที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นนั้นได้บูรณาการความต้องการจากทุกส่วนทั้งผู้บริหารและหน่วยงานภายนอกเข้ามาอยู่ในตารางเดียว เพื่ออำนวยความสะดวกให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านแผนและพัสดุรายงานผลเพียงครั้งเดียว นอกจากนี้ผู้วิจัยยังมีคู่มืออธิบายการกรอกข้อมูลในแบบรายงานการใช้จ่ายงบประมาณ เพื่อสร้างความเข้าใจในการกรอกข้อมูลให้กับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานแผนและพัสดุสามารถรายงานผลมาได้อย่างถูกต้อง

วงจรถอดลองใช้นวัตกรรม

ผู้วิจัยวางแผนเก็บข้อมูลการรายงานการผ่านแบบรายงานการใช้จ่ายงบประมาณครบวงจรกับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานแผนและพัสดุของหน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัดสถาบันฯ จำนวน 19 คน โดยเก็บข้อมูลในช่วงเดือนกันยายน 2562 ใช้วิธีการสัมภาษณ์ (Interview) ผ่านเครื่องมือ คือ แบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้าง ผลการสัมภาษณ์พบว่า

1. แบบรายงานการใช้จ่ายงบประมาณครบวงจรช่วยให้หน่วยงานกรอกข้อมูลละเอียดครบถ้วน ชัดเจน และครอบคลุม ดังคำกล่าวของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานพัสดุคนที่ 1

“ผมชอบตารางแบบนี้ ตารางกรอกข้อมูลมีรายละเอียดครบถ้วนดี กรอกทีเดียวแล้วจบ”

สอดคล้องกับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานแผนคนที่ 1 ที่กล่าวไว้ว่า

“ตารางเก่าไม่มีช่องยี่ห้อและรุ่น ซึ่งตอนแรกทราบตอนทำการจัดซื้อในช่วงต้นหลังจากนั้นพอไม่ได้รายงานข้อมูลก็ลืมส่วนนี้ไป แต่พอส่วนกลางต้องการข้อมูลรุ่นและยี่ห้อภายหลังในแบบฟอร์มที่ต้องรายงานสำนักรบ ซึ่งจำไม่ได้แล้ว ต้องไปค้นหาเอกสาร เสียเวลามาก ตารางใหม่มีช่องยี่ห้อ รุ่น และอื่น ๆ เพิ่มเติมเข้ามา ดีต่อการกรอกข้อมูลได้เบ็ดเสร็จ”

2. แบบรายงานการใช้จ่ายงบประมาณครบวงจรช่วยลดความซ้ำซ้อนในการส่งรายงานลดภาระงาน ลดเวลาในการทำงานของหน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัดได้ สอดคล้องกับคำพูดของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานพัสดุคนที่ 2 กล่าวไว้ว่า

“ตารางใหม่ครบถ้วน กรอกครั้งเดียว ช่วยลดภาระงานได้ เป็นการช่วยลดขั้นตอนในการทำงาน สามารถรายงานผลการดำเนินงาน มีรายละเอียดครบถ้วน และลดความซ้ำซ้อนในการทำงาน”

และเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานพัสดุคนที่ 3 กล่าวไว้ว่า

“ตารางตรงตามความต้องการ ทำทีเดียวครบทุกอย่าง ลดเวลาและความซ้ำซ้อน”

3. แบบรายงานการใช้จ่ายงบประมาณครบวงจรช่วยหน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัดสามารถใช้ข้อมูลจากตารางให้เป็นประโยชน์ได้นอกจากนี้ใช้ประชุมติดตามเร่งรัดการใช้จ่ายงบประมาณได้ สอดคล้องกับคำพูดของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานแผนที่กล่าวไว้ว่า

“ตารางช่วยลดภาระได้ มีหลายช่องก็จริงแต่ข้อมูลครบ นอกจากส่งรายงานให้สถาบันฯ แล้ว ยังใช้เป็นข้อมูลประชุมที่คลังจังหวัดได้อีกด้วย เพราะตารางกรอกข้อมูลมีข้อมูลรายละเอียดคล้ายกับรายงานข้อมูลให้จังหวัดทราบเช่นกัน ทำให้สามารถดึงข้อมูลไปใช้ด้วยกันได้” เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานแผนคนที่ 2

“ช่วงแรกต้องกรอกข้อมูลเยอะก็จริง แต่เมื่อกรอกข้อมูลเสร็จแล้ว เป็นประโยชน์ สามารถลดภาระงาน ลดความซ้ำซ้อนได้” เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานพัสดุคนที่ 4

4. แบบรายงานการใช้จ่ายงบประมาณครบวงจรมีคู่มืออธิบายเข้าใจง่าย ทำให้สะดวกในการกรอกข้อมูล ลดความผิดพลาดในการกรอกข้อมูล สอดคล้องกับคำพูดที่ว่า

“ตารางกรอกข้อมูลแบบแบบครบวงจร ควบคุมกับคู่มืออธิบายๆ ทำให้สามารถกรอกข้อมูลได้อย่างถูกต้องและลดความผิดพลาดของข้อมูล คำอธิบายเข้าใจง่าย สำหรับผู้กรอกข้อมูลที่ไม่มีความรู้เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง การบริหารพัสดุ สามารถกรอกข้อมูลในเบื้องต้นได้” เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานแผนคนที่ 3

“ตารางใหม่ครอบคลุมดี ช่วยทำให้การรายงานสะดวกขึ้น เนื่องจากมีตัวเลือกให้คลิก คู่มือเขียนบรรยายได้ละเอียด อ่านแล้วเข้าใจง่าย ถ้าดูจากตารางและศึกษาคู่มือแล้วการรายงานไม่น่าจะมีอะไรผิดพลาด” เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานพัสดุคนที่ 5

รายละเอียดของผลการสัมภาษณ์แสดงตามตารางที่ 2 โดยจากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานแผนและพัสดุจำนวน 19 ท่าน พบว่า แบบรายงานการใช้จ่ายงบประมาณครบวงจรที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นเป็นประโยชน์กับหน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัด โดยมีรายละเอียด ครบถ้วน ชัดเจน และครอบคลุม จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 57.59 ช่วยลดความซ้ำซ้อนในการส่งรายงานจำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 47:37 ช่วยลดภาระงานของ

หน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัดจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 36.84 นอกจากนั้นยังช่วยให้หน่วยงานสามารถใช้ข้อมูลในวัตถุประสงค์อื่นที่นอกเหนือจากการประชุมติดตามเร่งรัดงบประมาณ ตลอดจนมีคู่มืออธิบายช่วยให้เข้าใจง่าย ทำให้สะดวกในการกรอกข้อมูล ลดความผิดพลาดในการกรอกข้อมูล ลดเวลาในการทำงาน และทำให้ทราบถึงขั้นตอนในการจัดซื้อจัดจ้าง ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์เนื้อหาจากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานแผนและพัสดุเกี่ยวกับการทดลองใช้แบบรายงานการใช้จ่ายงบประมาณ

ลำดับ	วิเคราะห์เนื้อหา	ความถี่	ร้อยละ
1	ตารางกรอกข้อมูลละเอียด ครบถ้วน ชัดเจน และครอบคลุม (กรอกข้อมูลที่เดียวจบ)	11	57.89
2	ลดความซ้ำซ้อนในการส่งรายงาน	9	47.37
3	ลดภาระงาน/ไม่เพิ่มภาระงาน	7	36.84
4	หน่วยงานสามารถใช้ข้อมูลจากตารางให้เป็นประโยชน์ได้นอกจากใช้ประชุมติดตามเร่งรัดการใช้จ่ายงบประมาณ	4	21.05
5	มีคู่มืออธิบายเข้าใจง่าย ทำให้สะดวกในการกรอกข้อมูล ลดความผิดพลาดในการกรอกข้อมูล	4	21.05
6	กรอกข้อมูลในช่วงแรกค่อนข้างมาก แต่หลังจากกรอกข้อมูลครบแล้วจะเป็นประโยชน์มากในการใช้ข้อมูล	4	21.05
7	ลดเวลาในการทำงาน	2	10.53
8	ช่วยให้ทราบถึงสถานะ/ขั้นตอนในการจัดซื้อจัดจ้างว่าดำเนินการไปถึงไหนแล้ว	2	10.53
9	ถ้ามีใครมาสอบถามสามารถตอบข้อมูลได้ทันที	1	5.26
10	ไม่แสดงความคิดเห็น	2	10.53

จากตารางที่ 2 แสดงผลการวิเคราะห์เนื้อหาจากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานแผนและพัสดุเกี่ยวกับการทดลองใช้แบบรายงานการใช้จ่ายงบประมาณ พบว่า แบบรายงานการใช้จ่ายงบประมาณที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นเป็นตารางกรอกข้อมูลที่ละเอียด ครบถ้วน ชัดเจน และครอบคลุม (กรอกข้อมูลที่เดียวจบ) มากที่สุดถึงร้อยละ 57.89 รองลงมา ช่วยลดภาระความซ้ำซ้อนในการส่งรายงาน และลดภาระงาน/ไม่เพิ่มภาระงาน ร้อยละ 47.37 และ 36.84 ตามลำดับ

ผลวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้อ 2 เพื่อพัฒนาการรายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณสำหรับหน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

จากการทำวิจัยผู้วิจัยได้เครื่องมือในการรายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณสำหรับหน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ คือ แบบรายงานการใช้จ่ายงบประมาณครบวงจร จากการสอบถามความพึงพอใจของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านแผนและพัสดุมีความพึงพอใจต่อแบบรายงานการใช้จ่ายงบประมาณครบวงจร จำนวน 19 คน ผู้วิจัยใช้มาตรประมาณค่า 5 ระดับ (rating scale) ซึ่งมีระดับคะแนน ดังนี้ 5 เท่ากับพึงพอใจมากที่สุด 4 เท่ากับพึงพอใจมาก 3 เท่ากับพึงพอใจปานกลาง 2 เท่ากับพึงพอใจน้อย และ 1 เท่ากับพึงพอใจน้อยที่สุด ผลการวิจัยพบว่า เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านแผนและพัสดุมีความพึงพอใจต่อแบบการรายงานการใช้จ่ายงบประมาณแบบครบวงจรอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย (mean) เท่ากับ 4.12

สรุปและอภิปรายผล

วัตถุประสงค์การวิจัยข้อ 1 เพื่อศึกษาหาสาเหตุของปัญหาในการรายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัดของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ที่ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่สถาบันฯ กำหนด พบว่า สาเหตุของปัญหาในการรายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัดของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ที่ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่สถาบันฯ กำหนด ทั้งนี้เป็นเพราะว่าเกิดจากสาเหตุหลักด้วยกัน 3 ประการ คือ ตารางกรอกข้อมูลไม่ชัดเจนสร้างความสับสนให้เจ้าหน้าที่ที่กรอกข้อมูล ขาดการบูรณาการข้อมูลบางส่วนที่ผู้บริหารและหน่วยงานภายนอกต้องการ เช่น สำนักงบประมาณ สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม เป็นต้น รวมถึงไม่มีข้อมูลสำหรับอธิบายว่าหน่วยงานต้องกรอกข้อมูลอย่างไรให้ถูกต้องชัดเจน

จากวัตถุประสงค์การวิจัยข้อ 2 เพื่อพัฒนาการรายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณสำหรับหน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ พบว่า แบบรายงานการใช้จ่ายงบประมาณแบบครบวงจรช่วยทำให้หน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัดสถาบันฯ รายงานข้อมูลได้ถูกต้อง ละเอียด ครบถ้วน ชัดเจน ครอบคลุม และตอบสนองทุกความต้องการของหน่วยงานภายนอกได้ รวมถึงลดความซ้ำซ้อนในการส่งรายงาน ลดภาระงาน ลดเวลาในการทำงานของหน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัดได้ ลดภาระจากที่ต้องกรอกข้อมูล

หลายตารางตามความต้องการที่หลากหลายของผู้บริหารและหน่วยงานภายนอก กรอกข้อมูลเพียงตารางเดียว ส่งเพียงครั้งเดียว และเครื่องมือดังกล่าวทำให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานแผนและพัสดุจะมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.12) โดยผลการวิจัยเชิงปฏิบัติการในครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ บริษัท จัดหางาน จ๊อบส์ ดีพี (ประเทศไทย) จำกัด (2558) ที่ได้สำรวจดัชนีความสุขของพนักงาน พบว่าปัจจัยที่ทำให้พนักงานไม่มีความสุขในการทำงานมากที่สุด คือ การที่องค์กรมีขั้นตอนในการทำงานที่มากหรือระบบอนุมัติหลายขั้นตอนอาจมีส่วนบั่นทอนความสุขของคนทำงาน ซึ่งสามารถแปลความได้ว่า การที่สามารถลดขั้นตอนในการทำงานสามารถทำให้คนเกิดความพึงพอใจและมีความสุขในการทำงานและสอดคล้องกับงานวิจัยของ เกษวรา อินทรมิม (2558) ที่ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการเพิ่มประสิทธิภาพของบริการเอกสารรายงานวิจัยด้วยแนวคิด Lean ผลการวิจัยพบว่า ขั้นตอนการปฏิบัติงานลดลง 2 ขั้นตอน ระยะเวลาในการปฏิบัติงานลดลง ร้อยละ 51.90 ประสิทธิภาพในการให้บริการเพิ่มขึ้นร้อยละ 58.57 และความพึงพอใจต่อการเพิ่มประสิทธิภาพของบริการเอกสารรายงานวิจัยในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ผลจากการนำแนวคิด Lean มาเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานทำให้ผู้ใช้บริการได้ใช้เอกสารรายงานการวิจัยอย่างรวดเร็วตรงความต้องการ และมีความพึงพอใจต่อการให้บริการของห้องสมุด รวมทั้งห้องสมุดสามารถลดขั้นตอนและระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ทำให้การปฏิบัติงานของห้องสมุดมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยเชิงปฏิบัติการในครั้งนี้เพื่อแก้ปัญหาการทำงานที่เกิดขึ้นจริงกับผู้ปฏิบัติงานด้านแผนและพัสดุในระดับเจ้าหน้าที่เป็นหลัก ดังนั้นปัญหาที่เกิดขึ้นจะมาจากผู้ปฏิบัติงานเป็นหลักซึ่งเป็นการแสดงปัญหาในมุมมองด้านเดียว โดยการวิจัยปฏิบัติการต่อไปในอนาคตอาจจะมีการสอบถาม การสัมภาษณ์ความคิดเห็นของหัวหน้างาน ตลอดจนผู้บริหารด้านนโยบายและแผนที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การวิเคราะห์และแก้ปัญหาในการทำงานได้ตรงจุดมากขึ้น

2. รูปแบบในการติดตามการใช้งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณโดยเฉพาะงบลงทุนมีหลากหลาย เช่น ผ่านตาราง Excel เป็นต้น เทคโนโลยีมีความเจริญก้าวหน้ารวดเร็วสถาบันฯ อาจพิจารณาประยุกต์ใช้รูปแบบการกรอกข้อมูลผ่านระบบออนไลน์ที่หน่วยงาน

พัฒนาขึ้นในอนาคตจะเป็นประโยชน์ต่อการลดเวลาในการทำงานของผู้ปฏิบัติงานมากขึ้น แต่มีข้อแม้ว่า ระบบที่พัฒนานั้นควรเป็นระบบที่ง่ายต่อการใช้งานและไม่สร้างภาระงานให้แก่ผู้ปฏิบัติงานเพิ่มเติม

3. การศึกษาสาเหตุของปัญหาควรใช้การสังเกตหรือการตรวจสอบผลงานจะมีความเหมาะสมกว่าใช้ PAOR (P=Plan, A=Act, O=Observe, R=Reflect)

4. การวิจัยปฏิบัติการโดยใช้ PAOR (P=Plan, A=Act, O=Observe, R=Reflect) ควรใช้ทดลองนวัตกรรม 2 รอบ (cycle)

รายการอ้างอิง

เกษรรา อินทรมิ. (2558). “การเพิ่มประสิทธิภาพของบริการเอกสารรายงานวิจัย ด้วยแนวคิด Lean”. PULINET Journal, 2, 3: 96-102.

บริษัท จัดหางาน จ๊อบส์ ดีพี (ประเทศไทย) จำกัด. (2558). 5 ปัจจัยที่ทำให้คนทำงานไม่มีความสุขกับงานปัจจุบัน. [ออนไลน์]. ค้นเมื่อ 2 กันยายน 2562. เข้าถึงจาก <https://bit.ly/3oPWL7L>

พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2561. (2561). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 135 ตอนที่ 92 ก ลงวันที่ 11 พฤศจิกายน 2561.

สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์. (2562). แผนพัฒนาสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ พ.ศ. 2560-2564 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2562 (พิมพ์ครั้งที่ 1). นครปฐม : กองนโยบาย และแผน สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์.

Kemmis, S., McTaggart, R., & Nixon, R. (2013). *The Action Research Planner Doing Critical Participatory Action Research*. Singapore : Springer.

